

DELVIS FJERNELSE AF MANDLER

I FULD BEDØVELSE

(TONSILLOTOMI)

v. 1.9

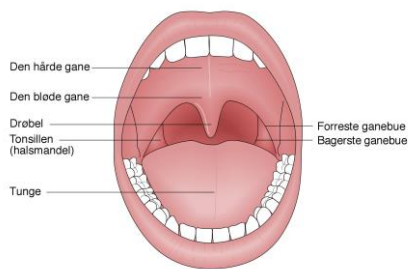
(sidst opdateret: januar 2019)

Dit barn har fået tid til delvis fjernelse af sine mandler (reduktion af mandlernes størrelse) i fuld bedøvelse.

Mandlernes funktion:

Mandlerne er en del af kroppens immunforsvar og udgør, sammen med det øvrige såkaldte lymfoide væv i svælget, en del af immunforsvaret.

Da mandlerne kun udgør en del af det lymfoide væv i svælget, kan man sagtens reducere mandlernes størrelse, idet funktionen blot overtages af den del af mandlerne som lades tilbage og det øvrige lymfæv i svælget.

Hvorfor skal mandlerne opereres?

Den primære årsag til at reducere mandlernes størrelse er at de, af den ene eller anden grund, er blevet for store. Store mandler er ikke en sygdom, men kan medføre symptomer som søvnapnø (pauser i vejrtrækningen under søvnen) samt problemer med at synke og dermed spise almindelig kost. Størrelsen af mandlerne er i sig selv er ikke nogen grund til at operere – operationen foretages på baggrund af de gener som de store mandler medfører og de symptomer barnet har – **med andre ord – er der ingen gener fra mandlerne, så skal de ikke opereres.**

Såfremt der er tale om gener i form af tilbagevendende halsbetændelser, tidligere byld i halsen, dårlig ånde eller proppe i mandlerne, vil man typisk blive tilbudt en komplet fjernelse af mandlerne.

Det er vigtigt ikke at forveksle disse to operationer, idet der er markante forskelle på operationerne. Overordnet set er den komplette fjernelse et mere smertefuldt indgreb med en længere efterfølgende sygeperiode og flere mulige komplikationer, mens den simple reduktion af mandlernes størrelse er mindre smertefuld og uden samme risiko for komplikationer.

Før operationen – fasteregler:

Barnet skal faste (må ikke spise) i seks timer op til det aftalte operations-tidspunkt. Det er tilladt at drikke klare væsker (sød saft, vand, og klar juice indtil to timer før operationen. Barnet må ikke drikke mælk eller juice som indeholder frugtkød. De sidste to timer inden operationen skal barnet være helt fastende.

To timer før operationen gives smertestillende. Der udleveres en skriftlig instruks med dosis og præparat.

OBS: Det er livsvigtigt at barnet er fastende.

Af hensyn til hygiejne og infektionsrisiko skal barnet møde nyvasket og med rent hår. Barnets udendørssko og overtøj (flyverdragter og lign.) må ikke medtages på operationsstuen.

Barnet skal ledsages af to voksne personer, således at den ene kan tage sig af barnet under hjemtransporten. Andre børn må ikke medtages på operationsdagen.

Om bedøvelsen:

I klinikken møder I på operationsdagen klinikkens faste speciallæge i anæstesiologi som forestår selve bedøvelsen. Under operationen sikrer narkoselægen sig at

barnet sover trygt og godt og er smertedækket under hele indgrebet.

Det er vigtigt at i har udfyldt anæsthesiskemaet inden i møder til operationen og afleverer dette i udfyldt stand (navn, cpr-nummer, vægt) til anæstesilægen.

På operationsdagen skal i altid medbringe eventuel asthmamedicin (den orange/brune og blå inhalator) såfremt barnet er i behandling med dette.

Om operationen:

Selve indgrebet på mandlerne foregår gennem munden mens barnet sover. Efter operationen bliver barnet vækket igen og flyttet til et opvågningsleje, hvor vi sammen holder øje med barnet i ca. 30 minutter efter operationen. Såfremt der ikke er blødning kan I komme hjem igen.

Efter operationen:

I bør ikke tage offentlig transport hjem, men enten køre i bil, eller tage en taxa hjem sammen. I de første to døgn efter operationen skal der være en voksen sammen med barnet konstant.

Efter operationen er der en meget lille risiko for, at der kan opstå pludselige blødninger fra området. Blødninger efter reduktion af mandler er sjældne, men skulle en kraftig blødning opstå, skal dette tages meget alvorligt. Det er derfor vigtigt at barnet i de første to døgn observeres af forældrene, som kan reagere hvis det mod forventning skulle blive nødvendigt.

I tilfælde af kraftig frisk blødning fra næse eller mund, skal du med det samme ringe 112 og blive kørt med ambulance til nærmeste hospital.

Alle patienter udleveres speciallæges private mobiltelefonnummer efter operationen er overstået.

Forholdsregler efter operationen:

Dit barn skal passes hjemme af en voksen resten af ugen, dvs. både på operationsdagen (onsdag) samt torsdag og fredag, men kan i mange tilfælde komme i institution igen allerede om mandagen. I nogle nogle tilfælde må der beregnes flere sygedage - sørg derfor for at have børnepasning i baghånden til ekstra dage i ugen efter operationen!

Risiko ved operationen:

Operationen medfører en meget lille risiko for blødning i dagene efter operationen. Dette skyldes, at man ved delvis fjernelse af mandlerne, (i modsætning til ved den totale fjernelse af mandlerne) ikke kommer ind til svælgets muskler og kar, men kun fjerner den yderste del af mandlerne hvori der kun er få blodkar og nervetråde.

Forholdsregler efter operationen:

Dit barn skal passes hjemme af en voksen resten af ugen, dvs. både på operationsdagen (onsdag) samt torsdag og fredag og weekenden og kan tidligst komme i institution igen om mandagen.

I forbindelse med opskrivning til operation er der lagt recept på apotekernes receptserver på smertestillende medicin (Bonyl mikstur) som kan gives sammen med Panodil i dagene efter operationen.

Kontrol efter operationen:

Der aftales ikke rutinemæssig kontrol efter reduktion af mandler, men såfremt operationen ikke har den ønskede effekt, vurderet efter ca. tre måneder, er du velkommen til at bestille en tid til kontrol.

Med venlig hilsen

Øre-næse-halsklinikken i Bagsværd